

Svar på fullmäktigemotion; Tryggande av tillgången till xylitolpastiller för barn under skolåldern, H Moisio

Välfärdsområdesstyrelse 17.03.2025 § 63

Beredare Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 184 1597, fornamn.efternamn@ovph.fi

Fullmäktigeledamot Harri Moisio har 30.9.2024 lämnat in en motion gällande tryggande av tillgången till xylitolpastiller för barn under skolåldern. Enligt motionen har munhälsovården tidigare delat ut xylitolpastiller till barn inom småbarnspedagogiken och också besökt daghemmen och undervisat barnen i hur man borstar tänderna. Detta har nu upphört. I vissa kommuner delar t.ex. föräldraföreningar ut xylitolpastiller åt barnen, men detta säkrar inte, enligt motionen, att alla barn har jämlikt tillgång till dessa. Att förbygga problem med munhälsan ger i slutändan en inbesparing då behovet av vård minskar. Att regelbundet använda xylitol har visad effekt på att förbygga karies. I motionen önskas att välfärdsområdet och kommunerna gemensamt kommer överens om arbetsfördelningen, så att barnens tillgång till xylitolpastiller säkras. Svaret på motionen har beretts i samråd med ledande tandläkare Hanna Kangasmaa och regionala övertandläkaren Annika Nummela-Mänty.

Innan välfärdsområdet inledde sin verksamhet hade Vasa stad ett system där munhälsovården bekostade och koordinerade ett system med xylitolpastiller åt barnen inom småbarnspedagogiken. Utifrån de kostnaderna skulle det kosta ca 70 000 – 90 000 € / år att bekosta xylitolpastiller åt alla barn under skolåldern i välfärdsområdet. Systemet var från munhälsovårdens sida, förutom kostnaderna mycket arbetsdrygt, då munhälsovården inte annars är inblandad i småbarnspedagogiken. I ingen annan av välfärdsområdets kommuner har munhälsovården haft ansvar för detta. Välfärdsområdet och kommunerna behöver gemensamt komma överens om arbetsfördelningen i det hälsofrämjande arbetet. Ansvaret för det hälsofrämjande arbetet ligger på både kommunerna och välfärdsområdet, så det är inte heller automatiskt välfärdsområdet som ska ta ansvar för hälsofrämjande verksamhet som en enskild kommun inte ordnar.

Efter att motionen inlämnades har det enligt uppgift inom Vasa stad hittats en lösning så att barnen inom småbarnspedagogiken i fortsättningen har möjlighet att få gratis xylitolpastiller. Det är naturligt att kommunen sköter den här typen av förebyggande verksamhet. Munhälsovården har en viktig del i det hälsofrämjande arbetet, främst genom information och utbildning. Det är inte aktuellt för välfärdsområdet att sköta denna uppgift, men målsättningen är att till exempel kunna återuppta verksamheten att undervisa barn om hur man borstar tänderna.

Sektordirektör för barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria

föreslår, att välfärdsområdesstyrelsen beslutar att ge svaret på fullmäktigemotionen som redogörelse till välfärdsområdesfullmäktige. Styrelsen föreslår för fullmäktige att motionen härmed är slutbehandlad.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Distribution

Välfärdsområdesfullmäktige 28.04.2025 § 23

Beredare Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 184 1597, fornamn.efternamn@ovph.fi

Styrelsen

föreslår, att fullmäktige godkänner ovanstående redogörelse som svar på motionen, samt förklarar motionen slutbehandlad.

Beslut:

Ärendet återremitterades för fortsatt beredning.

Fullmäktigeledamot Harri Moisio föreslog en återremittering av ärendet så att man i ärendets fortsatta beredning, i dialog med områdets kommuner, närmare utreder gränssnittet mellan kommunernas och välfärdsområdets ansvar kring dylikt förebyggande arbete, som utdelningen av xylitoltabletter är. Förslaget understöddes av ledamöter Sari Ala-Heikkilä och Micael Westerholm, ärendet återremitterades därefter enhälligt av fullmäktige för fortsatt beredning.

Distribution

Sektionen för främjande av välbefinnande och hälsa samt kontaktytor 04.11.2025 § 50

Beredare Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Fullmäktige behandlade vid sitt möte 28.4.2025 (§23) svaret på Harri Moisios motion gällande xylitolpastiller för barn under skolåldern. Ärendet återremitterades för fortsatt behandling, så att man i ärendets fortsatta beredning, i dialog med områdets kommuner, närmare utreder gränssnittet mellan kommunernas och välfärdsområdets ansvar kring dylikt förebyggande arbete, som utdelningen av xylitoltabletter är.

Som en del i det fortsatta beredningsarbetet har en enkät skickats till småbarnspedagogiken i välfärdsområdets samtliga kommuner med frågan om hurvida de delar ut xylitoltabletter inom småbarnspedagogiken och vem som i så fall bekostar dem. Utifrån svaren delas xylitoltabletter ut inom småbarnspedagogiken i Vörå, Vasa, Laihela, Malax och Korsholm. I Laihela står vårdnadshavarna för kostnaderna, i Malax och Korsholm delas kostnaderna mellan kommunen och föräldraförening eller motsvarande, i resterande kommuner är det kommunen som står för kostnaden.

Diskussioner förs fortlöpande med kommunerna gällande arbetsfördelningen vad gäller främjande av hälsa och välfärd och den blir tydligare efter hand, det finns samsyn med kommunerna om att utdelning av xylitoltabletter inte hör under välfärdsområdets ansvar.

Sektordirektör för barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria

föreslår att välfärdsområdesstyrelsen beslutar att ge svaret på fullmäktigemotionen som redogörelse till välfärdsområdesfullmäktige. Styrelsen föreslår för fullmäktige att motionen härmed är slutbehandlad.

Beslut:

Sektionen godkände förslaget.

Distribution

Välfärdsområdesstyrelse 17.11.2025 § 228

Beredare Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 184 1597, fornamn.efternamn@ovph.fi

Sektordirektör för barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria

föreslår att välfärdsområdesstyrelsen beslutar att ge svaret på fullmäktigemotionen som redogörelse till välfärdsområdesfullmäktige. Styrelsen föreslår för fullmäktige att motionen härmed är slutbehandlad.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Distribution

Välfärdsområdesfullmäktige 01.12.2025

ÖVPH/819/00.02.00/2025

Beredare Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 184 1597, fornamn.efternamn@ovph.fi

Styrelsen

föreslår, att fullmäktige godkänner ovanstående redogörelse som svar på motionen, samt förklarar motionen slutbehandlad.

Beslut:

Distribution